

Sygn. akt V KK 488/20

POSTANOWIENIE

Dnia 22 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **J.W.**

skazanego z art. 177 § 2 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 22 grudnia 2020 r.,

kasacji obrońcy skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego we W.

z dnia 8 lipca 2020 r., sygn. akt IV Ka [...],

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w O.

z dnia 18 grudnia 2017 r., sygn. akt II K [...],

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego J.W. kosztami postępowania kasacyjnego, w tym wydatkami w kwocie 20 (dwadzieścia) złotych.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 18 grudnia 2017 r., sygn. akt II K (...), J. W. uznany został za winnego tego, że:

1. „w dniu 14 czerwca 2013 r. pomiędzy stacją benzynową „S.” w D. a miejscowością S. następnie pomiędzy miejscowością S., następnie pomiędzy stacją benzynową w D. a miejscowością D., następnie pomiędzy miejscowością J. w krótkich odstępach czasu i z góry powziętym zamiarem na drodze publicznej kierował samochodem osobowym marki A. o nr rej. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości tj. posiadając 1,9 promila alkoholu etylowego we krwi oraz będąc wcześniej wyrokiem Sądu Rejonowego w O.

z dnia 7 czerwca 2010 r., sygn. II K (...), prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości”, tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na podstawie art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. skazany na karę roku pozbawienia wolności (pkt I wyroku); na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzeczono wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat (pkt II wyroku);

2. „w dniu 14 czerwca 2013 r. w miejscowości pomiędzy miejscowością J. a miejscowością S. w gminie D. na drodze publicznej nr [...] kierując samochodem osobowym marki A. o nr rej. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości tj. posiadając 1,9 promila alkoholu etylowego we krwi umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym poprzez przekroczenie dopuszczalnej prędkości, powodując wypadek w którym śmierć poniosła S.S. oraz w którym K. G. odniósł obrażenia w postaci złamania żeber VI-X po stronie prawej, odmy opłucnowej prawostronnej, skręcenia i stłuczenia odcinaka szyjnego kręgosłupa oraz stłuczenia i krwiaka nadnercza prawego powodującego obrażenia narządów ciała na okres powyżej dni siedmiu”, tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 177 § 2 k.k. w zb. z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. i art. 11 § 3 k.k. przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. skazany na karę 6 lat pozbawienia wolności (pkt III wyroku); na podstawie art. 42 § 3 k.k. w brzmieniu sprzed 18 maja 2015 r. orzeczono wobec oskarżonego środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na zawsze (pkt IV wyroku).

Sąd *meriti* połączył oskarżonemu orzeczone kary jednostkowe pozbawienia wolności oraz środki karne i wymierzył J.W. karę łączną 6 lat pozbawienia wolności (pkt V wyroku) oraz orzekł łączny środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na zawsze (pkt VI wyroku).

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł obrońca oskarżonego. Zarzucił w niej:

1. „błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, że oskarżony J.W. dopuścił

się zarzucanych mu czynów opisanych w pkt. I i II części wstępnej zaskarżonego wyroku, mimo poważnych wątpliwości w tym względzie wynikających z zebranego w sprawie materiału dowodowego”;

2. „obrazę przepisów postępowania, mianowicie art. 4, 7, 410 i 424 § 1 pkt 1 i § 2 k.p.k., która miała wpływ na treść wyroku, a wynikającą z oparcia orzeczenia o winie oskarżonego tylko na dowodach obciążających i pominięcia dowodów korzystnych dla niego oraz przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów”.

W oparciu o te zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie, przy zmienionym opisie czynu z pkt I części wstępnej wyroku, że J. W. popełnił przestępstwo określone w art. 178a § 1 k.k. i wymierzenie mu za to kary ograniczenia wolności oraz środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres jednego roku, a także uniewinnienie od popełnienia czynu opisanego w pkt. II części wstępnej zaskarżonego wyroku, ewentualnie uchylenie tego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Po rozpoznaniu tej apelacji Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 8 lipca 2020 r., sygn. akt IV Ka (...):

1. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:
 1. rozwiązał karę łączną pozbawienia wolności wymierzoną w pkt. V części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku;
 2. z opisu czynu przypisanego oskarżonemu J. W. w pkt. I części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku wyeliminował ustalenie o uprzednim skazaniu oskarżonego wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 7 czerwca 2010 r., sygn. akt II K (...) za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości i czyn ten kwalifikując z art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;
 3. połączył orzeczone kary jednostkowe pozbawienia wolności i orzekł karę łączną 6 lat pozbawienia wolności;
 4. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację w niniejszej sprawie wniósł obrońca skazanego J. W.. Wyrokowi Sądu odwoławczego zarzucił:

a) „rażące naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a to:

1. art. 167 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k. oraz w zw. z art. 94 § 1 pkt 5 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. i art. 458 k.p.k. - poprzez bezzasadne oddalenie wniosku obrońcy, złożonego na rozprawie w Sądzie Okręgowym w W. , IV Wydziałem Karnym w dniu 2.07.2020 r., bez podania podstawy prawnej takiej decyzji procesowej oraz bez jej merytorycznego uzasadnienia, podczas gdy obrońca podniósł, iż zespołowa opinia biegłych z Biura Ekspertyz Sądowych w L. z dnia 15.05.2019 r., jak i uzupełniająca opinia wydana przez tych biegłych na rozprawie w dniu 2.07.2020 r. nie określa mechanizmu wypadnięcia oskarżonego przez przednią szybę samochodu i jest niepełna z uwagi na braki oceny istotnych dowodów w sprawie oraz jest wewnętrznie sprzeczna (w zakresie wniosków przedstawionych w opinii pisemnej z dnia 15.05.2017 r. oraz opinii ustnej, przedstawionej na rozprawie 2.07.2020 r.), podczas gdy okoliczności te uzasadniały powołanie kolejnego zespołu biegłych, w celu uzyskania pełnej odpowiedzi na pytania zadane biegłym przez Sąd II instancji;
2. art. 201 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 5 § 2 k.p.k. oraz w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. i art. 458 k.p.k. - poprzez uznanie opinii wydanej przez zespół biegłych z Biura Ekspertyz Sądowych w L. z dnia 15.05.2019 r., jak i uzupełniającej opinii wydanych przez tych biegłych na rozprawie w dniu 2.07.2020 r. za „opinię najpełniejszą, niezawierającą braków (...)\", jak również uznanie, że biegli „w sposób przejrzysty, podlegający logicznej weryfikacji wskazali na tok rozumowania, który doprowadził ich do wniosków końcowych", podczas gdy zasadnicze wnioski tej opinii są sprzeczne z zebrany materiał dowodowy oraz opinią zespołową, wydaną w trakcie postępowania przed Sądem I instancji przez biegłych w osobach mgr inż. W. K. oraz lek. medycyny sądowej M. B., która to opinia była podstawą ustaleń, czynionych przed Sądem I instancji, zaś rozbieżności głównie w zakresie możliwego mechanizmu opuszczenia pojazdu przez K. G. oraz J. W., mechanizmu doznanych przez nich

obrażeń, różnią się diametralnie, co powinno prowadzić do powołania kolejnego zespołu biegłych, w celu rozstrzygnięcia wątpliwości o charakterze zasadniczym;

3. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., polegające na niedostatecznym rozważeniu zarzutów apelacji i ogólnikowym upozorowaniu ich rozważenia poprzez:
 1. uznanie wyjaśnień oskarżonego za wewnętrznie i zewnętrznie sprzeczne w zakresie okoliczności zmiany kierowcy i prowadzenia pojazdu przez K. G. 4 km przed wypadkiem, podczas gdy dokładna analiza wyjaśnień oskarżonego świadczy o tym, że w istocie wersja prezentowana przez oskarżonego nie została wykluczona przez świadków w osobach R. P. oraz W. I. , jak również wbrew przekonaniu Sądu II instancji, wyjaśnienia oskarżonego składane na różnym etapie prowadzonego postępowania, nie wykluczały się wzajemnie,
 2. wybiórczą ocenę zeznań świadków, czynienie ustaleń na podstawie zeznań niekorzystnych dla skazanego (świadek A. T., świadek M. P.), z jednoczesnym pominięciem zeznań korzystnych (świadek A. Ł. , świadek G.G. , świadek M. Z.) i bez ich należytego rozważenia i uzasadnienia przyczyn tej oceny,
 3. nienależyte odniesienie się do zarzutu apelacji w zakresie błędu w ustaleniach faktycznych, tj. przyjęcie sprawstwa skazanego, mimo poważnych wątpliwości w tym zakresie i poszlakowego charakteru sprawy;

b) rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec skazanego, polegającą na wymierzeniu kary 6 lat bezwzględnego pozbawienia wolności, pomimo szeregu wątpliwości, przejawiających się w niniejszym postępowaniu - tj. braku możliwości jednoznacznego określenia w opiniach biegłych, na podstawie analizy przebiegu wypadku, osoby odpowiedzialnej za kierowanie pojazdem, zasadniczych różnic, występujących w opiniach biegłych co do możliwego mechanizmu opuszczenia przez K. G. oraz J. W. pojazdu, jak i również z pominięciem okoliczności, które podnosił skazany, co do faktu zmiany osoby kierującego (po wyciągnięciu pojazdu A. z rowu w miejscowości J.), z jednoczesnym uwzględnieniem wyłącznie

okoliczności obciążających oskarżonego, z pominięciem prezentowanej przez skazanego wersji zdarzenia, podczas gdy wskazane wątpliwości, a tym samym poszlakowy charakter niniejszej sprawy przemawiały za orzeczeniem kary pozbawienia wolności w najłagodniejszym możliwym wymiarze”.

Przy tak sformułowanych zarzutach autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w W. przekazanie mu niniejszej sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie wobec uchybień podniesionych przez skarżącego w pkt II, o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w W. oraz jednocześnie uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w O. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w W. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przyznać należy w całej rozciągłości rację oskarżycielowi publicznemu, że wniesiona w niniejszej sprawie kasacja obrońcy skazanego J. W. jest oczywiście bezzasadna, co umożliwiło jej oddalenie na posiedzeniu bez udziału stron w oparciu o przepis art. 535 § 3 k.p.k. Sąd Najwyższy podziela też zawartą w piśmie prokuratora argumentację, a ponieważ ten dokument procesowy został doręczony skazanemu i jego obrońcy, za zbędne uznać należy jej w tym miejscu powielanie.

Całość motywacji związanej z zarzutem zawartym w pkt a kasacji, pomimo wskazania w nim na naruszenie szeregu przepisów prawa procesowego, to w istocie nic innego jak próba skłonienia sądu kasacyjnego do ponownej, niejako trzecioinstancyjnej oceny dowodów oraz weryfikacji poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych. Zabieg taki w świetle ustawowych podstaw kasacyjnych określonych w art. 523 § 1 k.p.k. nie mógł być skuteczny. Sąd Najwyższy nie podziela przy tym twierdzeń skarżącego odnośnie braków dowodowych jakie rzekomo w sprawie tej zaistniały, naruszenia przez Sąd odwoławczy zasad postępowania dowodowego, a wreszcie nierzetelnej kontroli odwoławczej. Przeczy temu nie tylko treść pisemnych motywów zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w W., lecz również sam przebieg postępowania w instancji *ad quem*, w toku którego zweryfikowano te okoliczności, które wobec zarzutów sformułowanych w apelacji obrońcy, wymagały dodatkowego wyjaśnienia.

Wbrew wywodom autora kasacji nie wystąpiły w tej sprawie przesłanki uzasadniające powołanie – na podstawie art. 201 k.p.k. – kolejnego zespołu biegłych. Słusznie Sąd drugiej instancji na rozprawie w dniu 2 lipca 2020 r. oddalił właśnie w oparciu o ten przepis tak zredagowany wniosek dowodowy (k. 1165) uznając pisemną opinię Biura Ekspertyz Sądowych w L., po jej ustnym uzupełnieniu, za jasną i pełną oraz nie zawierającą wewnętrznych sprzeczności. Przypomnieć należy, że w sytuacji, gdy opinia biegłych jest pełna dla sądu, który swoje stanowisko w tym względzie uzasadnił, to fakt, że opinia ta nie spełnia oczekiwań uczestników postępowania, nie jest przesłanką dopuszczenia kolejnej opinii (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 września 2016 r., V KK 217/16). Sąd Okręgowy w pkt. 17-25 uzasadnienia swojego orzeczenia w sposób wyczerpujący odniósł się do trzech wydanych w sprawie opinii i w sposób rzetelny wykazał, z jakich względów opinia biegłych P. K. i D. B. złożona na etapie postępowania apelacyjnego jest opinią najbardziej miarodajną dla określenia prawdopodobieństwa usytuowania w pojeździe, który uległ wypadkowi, poszczególnych uczestników tego zdarzenia. Przypomnieć należy przy tym, że opinia ta nie miała charakteru kategorycznego, a poczynione ustalenia faktyczne opierały się w pierwszym rzędzie na osobowym materiale dowodowym. Nie jest też tak, jak to sugeruje obrona, że w sytuacji wystąpienia różnic pomiędzy wydanymi w sprawie opiniami tak co do metodologii badań, jak i wniosków końcowych, konieczne jest wywoływanie kolejnej opinii. Ocena wydanych w sprawie opinii (w niniejszej zostały sporządzone trzy) odbywa się w oparciu o zasadę określoną w art. 7 k.p.k. i tak też w tym wypadku postąpił Sąd drugiej instancji.

Zdziwienie budzi twierdzenie skarżącego, jakoby kontrola wyroku sądu *meriti* dokonana przez Sąd Okręgowy w W. w tym ostatnim zakresie, naruszała standard wynikający z przepisów art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. i była „upozorowana”, co skutkowało zaakceptowaniem oceny dowodów dokonanej z naruszeniem art. 7 k.p.k. Przeczy temu kompleksowa ocena tych dowodów, a więc wyjaśnień skazanego (pkt 10 uzasadnienia wyroku), zeznań świadków W. I. i R. P. (pkt 11 uzasadnienia), zeznań świadków M. Z. i G. G. w zestawieniu z depozycjami świadków M. P. i A. T. (pkt 12 uzasadnienia), a wreszcie zeznaniami pokrzywdzonego K. G. (pkt 14 uzasadnienia). W przeciwieństwie do twierdzeń

obrońcy, cechujących się oczywistą wybiórczością, ocena dokonana w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku ma charakter kompleksowy, i trudno nawet w najmniejszym zakresie zarzucić jej brak logiki. Uwzględnia przy tym ona również zasady doświadczenia życiowego, które w realiach niniejszej sprawy wykluczają wersję zdarzenia prezentowaną, i to w sposób niekonsekwentny, przez J.W..

Jak już to wskazano na wstępie niniejszego uzasadnienia, nie jest rzeczą Sądu Najwyższego dokonywanie ponownej oceny dowodów, a tej przeprowadzonej w instancji *a quo*, i zaakceptowanej w instancji *ad quem*, autor kasacji, poza wyrażeniem swojego subiektywnego i jednocześnie życzeniowego przekonania, nie przeciwstawił żadnych obiektywnych argumentów. Zbędne było przy tym szczegółowe odnoszenie się przez Sąd odwoławczy do apelacyjnego zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, skoro źródłem tego błędu miała być niewłaściwa ocena dowodów, ta zaś – wbrew supozycjom skarżącego – w pełni na akceptację zasługuje.

Nieporozumieniem jest zarzut podniesiony w pkt. b kasacji. Pomijając nawet fakt, że jest to – wobec treści art. 523 § 1 zd. 2 k.p.k. (co zresztą obrońca zauważył) – zarzut na etapie postępowania kasacyjnego niedopuszczalny, sprowadza się on po raz kolejny do kwestionowania faktów a nie prawa. Brak w tym zarzucie jakichkolwiek wskazań świadczących o tym, że wymierzone przez sądy obu instancji kary jednostkowe oraz kara łączna, a także rozstrzygnięcia w zakresie środków karnych, uchybiały dyrektywom wymiaru kary określonym w art. 53 k.k. Kuriozalnie wręcz brzmi przy tym teza skarżącego, że wobec istniejących w sprawie – zdaniem obrony – wątpliwości co do sprawstwa J. W. , w szczególności co do czynu z art. 177 § 2 k.k. w zb. z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., konieczne jest orzeczenie za ten czyn kary w najłagodniejszym możliwym wymiarze. Takie twierdzenie nie ma wszak nic wspólnego z rozstrzygnięciem o karze dotyczy bowiem kwestii sprawstwa i zawinienia, bez stwierdzenia których wymierzanie kary w ogóle nie wchodzi w rachubę.

Uwzględniając całokształt poczynionych wyżej rozważań oraz nie ujawniając okoliczności, które obligowałyby do orzekania przez sąd kasacyjny w zakresie szerszym niż granice zaskarżenia i podniesione zarzuty (art. 536 k.p.k.), postanowiono jak w części dyspozytywnej (pkt 1). Obciążenie skazanego kosztami

postępowania kasacyjnego, w tym wydatkami, znajduje podstawę w treści przepisów art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.